

Sisällys

Aluksi	8
--------------	---

Maailma muuttuu – muuttuuko koulu?	10
---	----

1 Pedagoginen viihtyminen on oppimisen edellytys	11
---	----

2 Mitä OPS ja PISA sanovat viihtymisestä?	16
--	----

3 Tutkimustieto haastaa nykykoulun	21
---	----

Ryhmiä tuntemusta tarvitaan	23
-----------------------------------	----

Lasten ja nuorten elämän kokonaisvaltaisuus on huomioitava koulussakin	26
---	----

Opettajuuden myytit on syytä läpivalaista	27
---	----

Opettaja-oppilassuhde on oppimisessa luultua tärkeämpi	30
--	----

Osallisuus luo merkitystä koulutyölle	33
---	----

Oppimisessa on liikaa eroja	35
-----------------------------------	----

4 Koulun muuttuva tehtävä	37
--	----

Muuttuneet arvot ja yhteisöllisyys	38
--	----

Tieto- ja viestintätekniikka on jo muuttanut oppimista	41
--	----

Globalisaatio edellyttää uudenlaista osaamista	44
--	----

Työelämän uudet vaatimukset peruskoululle	45
---	----

Uusi oppimiskäsitys	49
---------------------------	----

Puurtamisihanteesta on siirryttävä sisäiseen motivaatioon	52
---	----

? Pohdittavaksi	55
------------------------------	----

|| Kaksi pelikenttää, yksi peli? 56

5	Opettajien koulu 57
	Autonomian seuraukset 58
	Opettajan asema koulussa 60
	Opettajan rooli opetustilanteessa 62

6	Oppilaiden koulu 66
	Miksi koulussa ollaan? 66
	Viihtyisä kouluympäristö edistää myös oppimista 69
	Oppitunnit – välttämätön paha 71
	Oppituntien ulkopuolinen aika 73
	Samaan peliin 74

?	Pohdittavaksi 75
----------	-------------------------------

||| Turvallisuus, uteliaisuus, vuorovaikutus – pedagogisen viihtymisen kulmakivet 76

7	Turvallisuuden tunne on merkki hyvinvoinnista 78
	Tunteet vaikuttavat oppimiseen 78
	Oppilasarvioinnin haasteet 82
	Saako koulussa menestyä? 84
	Kotien tuki 85

8	Uteliaisuus ajaa oppimaan 88
	Merkityksellisyys lisää oppimismotivaatiota 89
	Uteliaisuutta ruokkivat oppimisympäristöt 92
	Oikeus yksilölliseen oppimiseen 95
	Uudet oppimisympäristöt innostavat oppimaan 97
	Yhtenäisyyttä koulupolkuun 99
	Oppijälhtöisyys 103

9	Mielekäs vuorovaikutus parantaa oppimista	105
	Demokratiakasvatus on koulun tärkeimpiä tehtäviä	105
	Oppiminen on aina sosiaalista toimintaa	108
10	Ryhmä työvälineenä	111
	Opettaja- ja luokkayhteisö suuryhmänä	111
	Opettajayhteisön organisoituminen	120
	Rehtori pedagogisena johtajana	122
	Itseohjautuvuus ei merkitse johtajuuden katoamista	123
	Pienryhmätyöskentelyn pedagogiset vahvuudet ja haasteet	126
	Vuorovaikutus pienryhmässä	130
	Pienryhmän dynamiikan hallitseminen	135
	Suhdetyöskentely voi syrjäyttää ryhmän työtavoitteen	138
	Ryhmäprosessin vaiheet	143
	Oppivat ryhmät	148
	Työparista ryhmään	163
	? Pohdittavaksi	165
11	Lopuksi: Uudistuva koulu – sanoista tekoihin	166
	Lähteet	169
	Kirjoittajat	173